

KOMMUNEPLANEN SAMFUNNSDEL

2014 - 2026 Tønsberg kommune

Revidert 2018 - 2030

(SaksID: 15/13697)

Tønsberg er en kommune i sterk vekst, dette vil både gi muligheter og utfordringer. Hvordan kan vi realisere mulighetene? Og hvordan skal vi løse utfordringene? Kommuneplanen skal hjelpe oss i dette arbeidet, og skal vise hvordan Tønsberg kan bli et enda bedre samfunn.

Tønsbergs utvikling påvirkes ikke bare av våre egne valg. Det er en rekke utviklingstrekk som vi ikke kan styre, og som vi må forholde oss til. Vi må regne med sterk befolkningsvekst, og dermed større press på kommunens arealer og tjenesteproduksjon.

Det er store klima og miljøutfordringer og en større andel av befolkningen har sykdommer relatert til hvordan vi lever våre liv.

Kommuneplanen skal angi mål og strategier for å gjøre Tønsberg til et bedre sted å bo, arbeide og oppholde seg. Kommunen alene kan ikke oppnå disse målene, men er avhengig av felles innsats fra alle innbyggerne i Tønsberg.

Petter Berg
Ordfører

#mittønsberg

I arbeidet med kommuneplanen i 2013, oppfordret vi folk til å ta bilder av hva de var opptatt av i byen, og merke dem med #mittønsberg på Instagram. Bildene i dette dokumentet er derfra, og er brukt med tillatelse fra opphavspersonene.

FORORD	2
INNLEDNING	4
TØNSBERG DER FREMTIDEN SKAPES	5
GRUNNLEGGENDE FØRINGER	6
HOVEDUTFORDRINGER	7
KOMMUNEN SOM ORGANISASJON	9
HELSE OG OMSORG	11
OPPVEKST	13
KULTUR, IDRETT OG FOLKEHELSE	15
INTEGRERING	17
NÆRINGSUTVIKLING	19
HVOR OG HVORDAN SKAL KOMMUNEN VOKSE	25

Gjennom kommunal planstrategi 2015 – 2019 ble det vedtatt at kommuneplanens samfunnsdel, arealdel og byplan skal gjennomgå en delvis rullering i 2018.

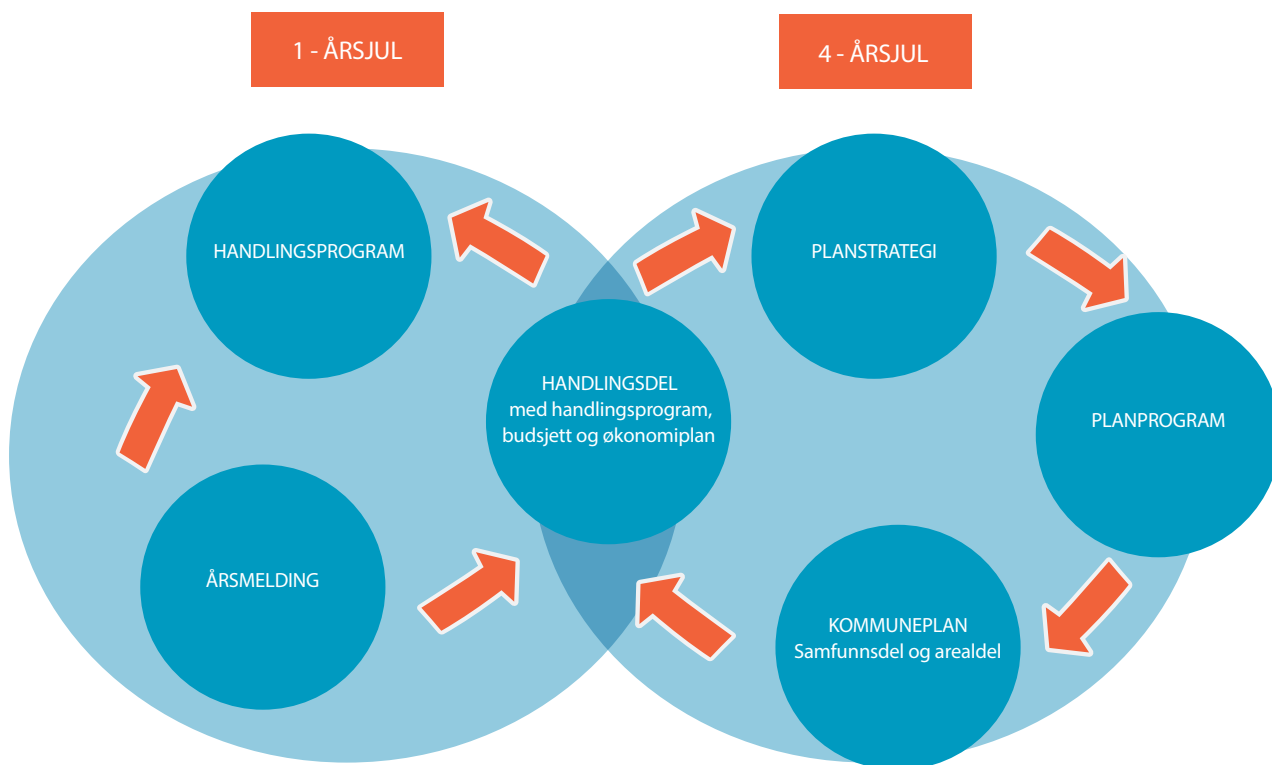
Kommuneplanens samfunnsdel, er et styringsdokument som fastsetter langsiktige utfordringer, mål og strategier for hele kommunesamfunnet, Tønsberg kommunes tjenesteproduksjon og kommunen som organisasjon.

Arealdelen og byplanen legger de langsiktige rammene for hvordan arealene skal utvikles. Samfunnsdelen peker på viktige prinsipper som arealdelen og byplanen må legge til grunn.

Samfunnsdelen har et planperspektiv på 12 år, men tar for seg utviklingstrekk som strekker seg utover denne tidsperioden. Kommuneplanen må ta hensyn til, og i vareta både nasjonale, regionale og kommunale mål.

Kommuneplanen samfunnsdel har en handlingsdel som viser kommunens prioriteringer og hva kommunen skal arbeide med i en rullerende fireårsperiode. Planens handlingsdel knyttes direkte opp mot kommunens økonomiplan.

Sammenhengen mellom det langsiktige og det kortsiktige perspektivet kan illustreres slik:

Figur 1. 1-årshjulet som en del av handlingsdelen og 4-årshjulet som en del av Kommuneplanprosessen. Kilde: Miljødepartementet.

Tønsberg skal være stedet der folk ønsker å bosette seg og bedrifter ønsker å etablere seg. Hvorfor?

- fordi vi legger til rette for aktiv bruk av Tønsbergs fantastiske natur- og kulturlandskap med skjærgård, skoger og store sammenhengende grøntområder
- fordi vi tar folkehelse på alvor
- fordi vi tilrettelegger for frivillighet
- fordi vi satser på forebyggende - og helsefremmende arbeid, og trygghet for alle med spesielle behov
- fordi vi tar vare på de av våre eldre som trenger omsorg og leie
- fordi vi har skoler og barnehager med høy kvalitet hvor utvikling baserer seg på oppdatert kunnskap og erfaring om hva som er virkningsfulle tiltak
- fordi vi tar natur og klimautfordringen på alvor
- fordi vi har et godt nett av gang- og sykkelveier der tilbudet skal bli enda bedre
- fordi vi skal få et enda bedre kollektivtilbud som er med på å redusere klimautslippet og trafikken i og utenfor sentrum
- fordi Tønsberg har en spennende historie å fortelle, som skal bli mer synlig
- fordi vi utvikler et variert boligtilbud for alle
- fordi vi tilrettelegger for et bredt tilbud av spennende arbeidsplasser
- og ikke minst fordi Tønsberg skal utvikle seg som en sjarmerende levende by med småbykvaliteter kombinert med storbyens tilbud

Tønsberg er en attraktiv by med sterk posisjon som handelsby, administrasjonsby og sommerby.

Det er mye å være stolt av i Norges eldste by, men byen har et stort potensial for å bli enda bedre.

Det er mange som er engasjert i byen og dens utvikling. Kommunens skal derfor samarbeide med organisasjoner, næringsliv og enkeltpersoner for å skape en felles framtidvisjon for hvordan Tønsberg skal utvikle seg.

For at Tønsberg skal være et godt sted å bo, må viktige velferdstjenester være på plass. Vi skal gi trygghet for den enkelte. Det som preger målene i denne planen kan oppsummeres med to ord: kvalitet og forebygging.

Det å nå ambisiøse mål er utfordrende med tanke på begrensede økonomiske rammer. En god forvaltning av våre ressurser, streng økonomistyring og engasjerte medarbeidere med god kompetanse er helt avgjørende for å lykkes.

GRUNNLEGGENDE FØRINGER

Kommuneplanen er et styringsdokument som fastsetter langsiktige utfordringer, mål og strategier for hele kommunesamfunnet. Som et bakteppe ligger det fire grunnleggende føringer:

- Etikk og samfunnsansvar
- Folkehelse
- Bærekraftig utvikling
- Lokaldemokrati

Etikk og samfunnsansvar

Det er viktig at kommunen opptre åpent, oppriktig og profesjonelt. Kommunens verdigrunnlag og vedtatte etiske retningslinjer legges til grunn for alle valg og prioriteringer.

At Tønsberg kommune, privatpersoner, frivillige lag- og foreninger, ideelle organisasjoner og bedrifter viser samfunnsansvar er viktig for å skape et godt samfunn, og for å løse samfunnsmessige utfordringer. Inkluderende holdninger og universell utforming av det fysiske miljø fremmer livskvaliteten for den enkelte, og er med på å skape en positiv utvikling av samfunnet.

Bred folkehelseplanlegging

God folkehelse skal legges til grunn og være en vesentlig faktor for hvilke valg kommunen gjør. Beslutninger som påvirker folkehelsen skal gis en helhetlig vurdering og konsekvenser av dem skal synliggjøres.

Gjennom folkehelseloven er kommunen pålagt å ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Dette for å sikre en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, samt utjevner sosiale ulikheter i helse.

Bærekraftig utvikling

Kommunen som tjenesteyter, forvaltningsmyndighet og samfunnsutvikler skal jobbe for reduksjon av det totale forbruket av ikke fornybare ressurser. Vi vil sikre at fornybare ressurser forvaltes på en forvarlig måte.

Bærekraftig utvikling skal legges til grunn og være en vesentlig faktor når kommunen gjør sine valg. Beslutninger som påvirker den økologiske, økonomiske og sosiale bærekraften skal vurderes og konsekvenser skal synliggjøres.

Lokaldemokrati

Tønsberg kommune skal legge til rette for bred deltakelse i viktige beslutninger som skal tas på lokalt nivå. Vi skal legge vekt på å oppnå en positiv dialog mellom innbyggere, ansatte og de folkevalgte.

Informasjon om prosesser og mulighet for medvirkning skal være lett å finne og tilgjengelig for alle. Kommunens prosesser skal være åpne, dokumenterte og sporbare.

Kunnskap om befolkningsvekst, klima, miljø og folkehelse er viktige faktorer som legger premisser for hvordan kommunen skal drive forvaltning, tjenesteyting og samfunnsutvikling.

Befolkningsutvikling

Det er ventet befolkningsvekst i hele Vestfold de neste årene. En betydelig andel av denne veksten vil skje i de større byene og i tettstedene. I Tønsberg kommune er folketallet 45 247¹ innbyggere i 2017. Fremskrevet folkemengde angir en forventet utvikling som gir et folketall på 49 493 innbyggere i 2030 og 54 077 innbyggere i 2040. Tønsberg og Re kommune slås sammen 01.01.2020. Dette vil gi oss nye befolkningstall og prognoser.

Veksten vil øke behovet for kommunale tjenester og øke presset på infrastruktur og arealer, samt medføre behov for flere boliger.

Miljø og klima

"Klimaendringene er i gang. Det observeres endringer i naturen på alle kontinenter og i alle de store havområdene." St.meld. 33. «Klimatilpasning i Norge» (2012 – 2013) Verden har store ambisjoner om å redusere klimagassutslippet, men tallene viser at utslippet stadig øker. På landsbasis har det totale klimautslippet økt med 5,8 % i perioden 1990 til 2011.

Klimaprognosen for Tønsberg og Vestfold viser følgende utvikling frem mot år 2100:

- Middeltemperaturen vil stige med 2,3 til 4,8 grader.
- Havnivået vil stige med 10 – 15 cm. frem mot år 2050 og opp mot 50 cm. frem mot år 2100.
- Nedbørsmengden vil kunne stige mellom 5 og 30 %.

Tidligere var fokuset kun på reduksjon av klimagasser. Nå har kommunen også fokus på hvordan man skal forberede seg på de endringene som skjer.

1

pr 3. kvartal. Kilde: SSB

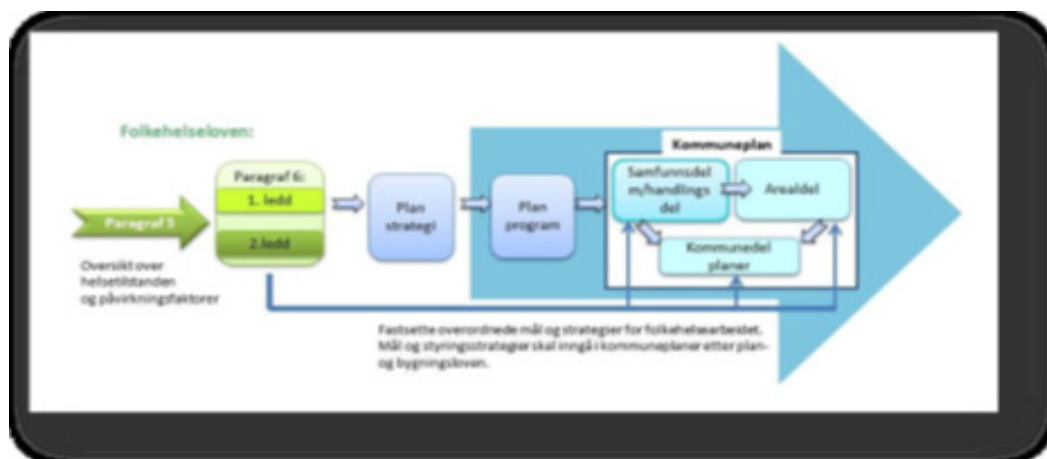
Folkehelse

Kommunen har utarbeidet et oversiktsdokument som viser kommunens folkehelseutfordringer. Figuren nedenfor illustrerer hvordan kommunens oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer skal inngå som grunnlag i kommunens planstrategi, planprogram og kommuneplaner.

Følgende fem innsatsområder ansees som viktigst i folkehelsarbeidet:

- **Psyisk helse**
Psyriske helseutfordringer kan føre til nedsatt livskvalitet. Det er noen bekymringsfulle utviklingstrekk som kan tyde på at det de siste tiårene har vært en økning i psyriske helseplager blant barn og unge (St.meld.nr. 19, Folkehelsemeldingen 2014).
- **Integrering og inkludering**
Inkludering og integrering viktig for alle grupper i samfunnet, uavhengig av alder, kjønn og etnisitet.
- **Barnefattigdom**
Folkehelseprofilen for 2017 viser at Tønsberg ligger på linje med landsgjennomsnittet for antall barn mellom 0-17 år som bor i lavinntektshusholdninger. Barn som vokser opp i familier med vedvarende lav inntekt kan oppleve å bli ekskludert på flere områder, og det er en sammenheng med lav sosioøkonomisk bakgrunn, sykdom, psyrisk uhelse, rusbruk, innteksttap, arbeidsledighet og skoleprestasjoner.

- **Boligbygging og bosetting**
Ved å bygge variert både i og utenfor sentrum kan kommunen bidra til å utjevne sosiale ulikheter i levekår, gjennom boligtilbud, prisutvikling, kvaliteter ved boligen og nærmiljøet
- **Stedsutvikling**
Helse skapes der folk lever og bor, og lokalsamfunnet er derfor den viktigste arenaen for folkehelsearbeid. Kommunen kan gjennom god planlegging og bygging av infrastruktur fremme innbyggernes helse ved å gjøre det lettere å ta helsevennlige valg.

Tønsberg kommune skal være en handlekraftig organisasjon som skal møte morgendagens utfordringer på en god måte. Vi skal tilpasse oss samfunnets og innbyggernes behov igjennom god ressursutnyttelse og kvalitet i tjenestene.

Det vil vi gjøre gjennom følgende innsatsområder:

- Helhetlig kvalitetssystem
- Personalpolitikk
- Kommunikasjon internt og eksternt
- Bærekraftig økonomi

Helhetlig kvalitetssystem

Helhetlig kvalitetsledelse har et langsiktig perspektiv med prioriteringer av fokusområder som har sammenheng med andre overordnede planer for å skape synergieffekter. Kommunen vektlegger:

Kvalitetskultur

Tønsberg kommune skal ha en levende kvalitetskultur. Det betyr at hvert arbeidssted har ansvar for å skape en kultur hvor kvalitet står sentralt. Kvalitet skal ivaretas i alle arbeidsprosesser. Den enkelte arbeidsplass skal arbeide for å forbedre kvaliteten på sine tjenester i møte med brukere. For å yte tjenester med god kvalitet er det viktig å sikre faglig kompetanse og omsette kunnskap og erfaring til gode tjenester

Kvalitetsarbeid

Kommunen skal levere tjenester etter norsk lovgivning og i samsvar med politiske og administrative vedtak. Det utarbeides et felles rammeverk for kvalitet i hele kommunen som skal sikre internkontroll og helhetlig styring. Det fokuseres også på kvalitet i ledelse på alle nivåer i organisasjonen. Kvalitetssystemet vil medvirke til at kommunen utvikler seg i ønsket retning, at vi overholder lover og regler, samt at vi sikrer kvalitet og effektivitet i tjenestene. Det bidrar til å ivareta helse, miljø og sikkerhet på en god og systematisk måte

Kontinuerlig forbedring

Gjennom kontinuerlig læring, forbedring og innovasjon skal organisasjonen bli bedre rustet til å møte komplekse utfordringer på smartere og mer effektive måter. Tilbakemelding fra innbyggerne og ansatte bidrar til kontinuerlig forbedring av kommunens tjenester. Systemet brukes til å identifisere tiltak som gir forbedringer og hindrer gjentakelse av uønskede hendelser, og gir grunnlag for videre arbeid med utvikling av tjenestene. Forbedringsprosessene følges også opp gjennom årlige interne og eksterne revisjoner.

Personalpolitikk

En aktiv og strategisk personalpolitikk skal sikre at kommunen beholder og rekrutterer gode medarbeidere i tjenesteproduksjonen.

Kommunens HR-strategi vektlegger:

Verdier og etikk

Verdigrunnlaget synliggjøres gjennom kommunens medarbeidere. Kommunens etiske retningslinjer er grunnleggende både for ansatte på alle nivåer og politisk ledelse.

Ledelse

Våre ledere skal styre og utvikle organisasjonen gjennom tillit og en mestringsorientert kultur. Samfunnsutviklingen krever ledere med endringskompetanse og evne til å legge til rette for helsefremmende og attraktive arbeids- og kunnskapsmiljøer innenfor de ulike virksomhetsområdene.

Kompetanse

Fag og kompetanseutvikling er sentrale elementer i kommunens strategiske- og operative arbeid. Det er en målsetning at vi innenfor alle virksomhetsområder har relevant fagkompetanse for å imøtekomme fremtidens krav. Rekruttere/beholde riktig kompetanse for å yte kvalitativt gode tjenester er et lederansvar. Det er vedtatt å øke antall lærlinger i kommunen fram mot 2020.

Kommunikasjon internt og eksternt

Innbyggeres opplevelse av hvordan vi forvalter vårt samfunnsoppdrag er avgjørende for kommunens omdømme. Et forutsigbart forhold mellom kommunen, ansatte, brukere, næringsliv og innbyggere, i tråd med vedtatte mål og verdier, er en forutsetning for et styrket omdømme. Dette avhenger av hvilken informasjon innbyggerne får og hvor godt informasjonen når ut til hver enkelt. Det må også legges til rette for dialog mellom innbyggere og kommunen.

Kommunikasjonsstrategien vektlegger:

- Brukerorientering og brukervennlighet. Økt bevisstgjøring om brukernes krav til lett tilgjengelig informasjon, muligheter for toveiskommunikasjon, innsyn og deltakelse i beslutningsprosesser.
- Økt digitalisering. De teknologiske mulighetene for effektivisering og dialog øker. Kommunen vil aktivt ta i bruk digitale løsninger gjennom en egen digitaliserings-strategi.
- Klarspråk. Vi skal skrive slik at våre innbyggere forstår det som blir formidlet. Dette er viktig for å innbyggerne skal kunne ivareta egne interesser, og er et viktig område for ivaretagelse av demokratiet.
- Økt bruk av sosiale medier. En mer målrettet og strategisk bruk av sosiale medier skal bidra til å øke medvirkning, dialog og bedre informasjonsflyt.

Bærekraftig økonomi

Som følge av flere eldre, barn og unge, må Tønsberg kommune de neste årene gjennomføre store investeringer i heldøgns plasser inne helse og omsorg, samt skoler og barnehager. Videre skal det bygges ny svømmehall. Tønsberg kommune har som målsetting at realverdien av gjeld der renter og avdrag som skal dekkes av frie inntekter ikke skal øke. For å nå dette målet, må kommunen realisere realverdier i fast eiendom og spare ved å oppnå overskudd i regnskapsresultatet. Det skal søkes å oppnå et netto driftsresultat på minst 1,75% av driftsinntektene.

Både inntekter og utgifter er preget av usikkerhet. Å budsjettere med et positivt driftsresultat sikrer at kommunen kan håndtere svingninger i utgifter og inntekter, samtidig som det bygges opp reserver for å møte fremtidens utfordringer.

Utfordringer og muligheter

Fra "reparasjon" til forebyggende og helsefremmende tiltak og tjenester

I et fremtidsperspektiv med høy befolkningsvekst, begrenset kommuneøkonomi og mangel på tjenesteytere, blir kommunens utfordring å prioritere tiltak og tjenester i en tidlig fase for å redusere og forebygge "tunge" og kostnadskrevende tjenester.

Når helse skranter

Et viktig forebyggende tiltak er at de eldre skal føle seg trygge på å få hjelp når helsen svikter. Dette betyr at hjemmetjenestene, hjemmesykepleie og hjemmehjelp, kan stille opp når behovet melder seg. Like viktig er det at kommunen har tilstrekkelig antall heldøgns bemannede omsorgsplasser med høy kvalitet der blant annet måltidet har en viktig plass. Det er viktig at den til enhver tid vedtatte dekningsgrad oppfylles. Dette betyr at det må planlegges å bygges nye omsorgsplasser i henhold til befolkningsutviklingen.

Økende og endrede tjenestebehov

Tønsberg har en stor andel "unge eldre" mellom 67 og 79 år. Det forventes at denne gruppen vil øke sterkt. Indikasjonene tilsier at Tønsberg vil ha en stor andel eldre i lang tid fremover. Helseutviklingen vil endre seg i takt med demografien i befolkningen. Det vil blant annet trolig være dobbelt så mange med demens i 2040 som i dag. Tønsberg har i tillegg en høyere andel med psykiske symptomer og lidelser samt en høyere andel uføretrygdede under 45 år enn landet for øvrig. Det er ventet at denne gruppen vil øke. Kommunen må derfor hele tiden tilpasse seg de endrede behovene i samfunnet.

Differensierte botilbud

Å ha et godt botilbud i kommunen er viktig. Spesielt når vi ser på forventet befolkningsvekst og kommunens utvikling med flere eldre, vanskeligstilte barnefamilier, flyktninger og personer med rusproblemer og psykiske lidelser. Dette må håndteres på lik linje med resten av kommunens tjenestetilbud. Tønsberg ønsker en vellykket integrering for alle disse gruppene. En forutsetning, og et grunnleggende levekårsgode, er tilgang til bolig. Boligen er utgangspunktet for deltakelse i samfunnet.

Arbeid og aktivitetstilbud

Arbeid er et annet grunnleggende levekårsgode, og også en forutsetning for en vellykket integrering. Kommunen trenger en strategi for å tilrettelegge for

arbeids- og aktivitetstilbud som er meningsfylte og som bidrar til verdiskapning for samfunnet. Arbeidslivets krav til kompetanse og effektivitet, kan medføre at store grupper faller utenfor. For mange sosialhjelpsmottakere motiverer økonomisk sosialhjelp i liten grad til egeninnsats, og kan i sin ytterste konsekvens virke klientifiserende og lite helsefremmende.

Potensialet som ligger i frivillighet

Det forventes et økt antall eldre og ensligboende i Tønsberg. Ensomhet og sosial isolasjon medfører ofte tap av helse. Derfor er det viktig å redusere denne helserisikoen. Kommunens helse- og omsorgstjenester kan ikke erstatte det sosiale kontakthovet. Frivillig innsats vil her være en viktig bidragsyter, her spille blant andre Frivillighetssentralen en viktig rolle.

Teknologi og nye arbeidsmetoder i helse- og omsorgstjenestene

Ulike scenarier skisserer at behovet for helse- og omsorgstjenester er økende i fremtiden, uten at dette kan dekkes av tilstrekkelig antall helsepersonell. Ved å ta i bruk mulighetene som nye arbeidsmetoder og ny teknologi gir, kan kommunen utvikle enda mer effektive tjenester.

Tilgang på tilstrekkelig personell med nødvendig kompetanse

Statistiske fremskrivninger av arbeidsmarkedet for helse- og sosialpersonell, viser at det i all hovedsak vil være tilfredsstillende kapasitet frem til 2020. Den store økningen i behov for personell, vil inntre mellom 2020 og 2030. Det anslås at det primært vil bli mangel på helsefagarbeidere og til dels sykepleiere. Samhandlingsreformen legger nye krav til kommunen og Tønsberg kommune får ansvarsområder og oppgaver som krever kompetanse på pasientsikkerhet, behandlingsforløp, brukermidvirkning og informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT). Det vil også bli nødvendig å bygge kompetanse på folkehelse, forebygging, tidlig innsats, ulike lavterskeltilbud og velferdsteknologi.

Målsettinger og strategier

H 1. Vi vil prioritere forebyggende - og helsefremmende tiltak og tjenester

Det skal skje gjennom:

- å gjøre fysisk aktivitet tilgjengelig for alle
- å satse på skade- og ulykkesforebyggende arbeid
- å vektlegge aktiv og målrettet bruk av rehabilitering

H 2. Vi vil forebygge livsstilsykdommer

Det skal skje gjennom:

- å øke kunnskapen om egen helse hos folk flest
- å arbeide for å utjevne sosiale forskjeller
- å skaffe kunnskap om forekomst av livsstilsykdommer og tilrettelegge tiltak for risikogrupper
- å formidle kunnskap om helsefremming overfor risikogrupper

H 3. Vi vil til enhver tid ha et helse- og omsorgstjenestetilbud som dekker innbyggernes nødvendige behov for tjenester

Det skal skje gjennom:

- å tilrettelegge tjenestene slik at innbyggerne kan bo lengst mulig i eget hjem
- å til enhver tid ha heldøgns bemannede heldøgns plasser i henhold til vedtatte dekningsgrad
- å ha en godt utbygget hjemmetjeneste
- å legge til rette for velferdsteknologi som dekker den enkeltes behov gjennom alle livsfaser
- å gjøre innbyggerne kjent med innholdet i og nivå et på våre helse- og omsorgstjenester
- å slippe brukerne til med deres prioriteringer og valg
- å ha trygge og forutsigbare pasientforløp

H 4. Vi vil tilrettelegge boliger som fremmer egen omsorg for beboerne

Dette skal skje gjennom:

- å bygge eller sikre utbygging av alternative boformer i kommunen
- å samarbeide med private og offentlige aktører for å sikre fokus på egenomsorg i boligplanlegging
- å sikre at ulike gruppers boligbehov vurderes i arealplanleggingen

H 5. Vi vil utvikle arbeids- og aktivitetstilbud til de som ikke kan nyttiggjøre seg det ordinære arbeidstilbudet i samfunnet

Dette skal skje gjennom:

- å tilrettelegge arbeids- og aktivitetstilbud som fremmer egenaktivitet og egenmestring
- å gi Frivillighetssentralen en økonomi som gjør at oppgavene kan utføres. Dett gjelder for eksempel drift av "handlebussen"
- å utvikle en strategi hvor målet er arbeids- og aktivitetstilbud som er meningsfylte for individet og medfører verdiskapning for samfunnet

H 6. Vi vil ha større andel faglærte i helse- og omsorgstjenestene

Det skal skje gjennom:

- å ha en kompetanseplan for alle tjenesteområdene som er basert på ny faglig kunnskap, og viten om endring i pasient/brukergrupper
- å bare ansette faglærte i ledige stillinger
- å tilby større stillinger

H 7. Vi vil ha mer effektiv og målrettet bruk av kompetansen til høyskoleutdannede

Det skal skje gjennom:

- å definere og formidle hvilke oppgaver kommunen forventer at disse skal løse
- å ansvarliggjøre, verdsette og synliggjøre kompetansen deres
- å samarbeide proaktivt med utdanningsinstitusjonene

H 8. Vi vil utvikle potensialet og styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner

Det skal skje gjennom:

- å invitere til dialog med alle frivillige organisasjoner. "Hva kan vi bidra med? - Hva kan vi utvikle i fellesskap? Hva kan vi samarbeide om?"

H 9. Vi vil ta i bruk ny teknologi og nye arbeidsmetoder i helse- og omsorgstjenestene

Det skal skje gjennom:

- at vi setter prioritering og bruk av ny teknologi inn i et system
- å sikre at tjenesteutøveren har moderne og utprøvde teknologiske verktøy i den direkte tjenesteytingen
- at tjenesteutøveren har den nødvendige kompetansen for bruk av verktøyet, og er oppdatert på nye arbeidsmetoder

Utfordringer og muligheter

Likeverdig og høy kvalitet på alt arbeid med barn og unge

Likeverdighet og høy kvalitet er områder vi hele tiden må jobbe med. Det som defineres som høy kvalitet i dag, er ikke nødvendigvis høy kvalitet om noen år. For å opprettholde høy kvalitet over tid, må vi hele tiden ta i bruk ny kunnskap.

Forebygging og tidlig innsats

Både i et samfunnsøkonomisk- og i et individperspektiv er det bedre å forebygge enn å behandle. Ved behov for opplæring og/eller behandling, bør vi starte så tidlig som mulig etter at en utfordring er identifisert. Disse prinsippene bør gjelde ved alle typer utfordringer som barn, unge og familier har. Her er det et forbedringspotensial.

Robuste og kostnadseffektive barnehager, skoler og hjelpetjenester, tilpasset befolkningens vekst og sammensetning

Prognosene tilsier både befolkningsvekst og mulig endret befolkningssammensetning. Denne kunnskapen må det tas hensyn til med tanke på fremtidig organisering. For å få best mulige tjenester og tilbud ut av de tildelte midlene, er det nødvendig å drifte enhetene så funksjonelt og kostnadseffektivt som mulig.

Barn og unges deltakelse i planlegging og beslutninger

Barn og unge har gjennom norsk lov rett til medvirkning i offentlige prosesser og alt som påvirker deres liv. Barn og unge i Tønsberg skal i større grad medvirke i beslutningsprosesser.

Godt helsetilbud til barn og unge, forankret i folkehelseperspektivet

Et godt helsetilbud til barn og unge er et viktig forebyggende tiltak. God helse hos barn og unge er viktig både for de det gjelder og i et samfunnsøkonomisk perspektiv. Vi skal tydeliggjøre hvordan vi arbeider med folkehelse.

Varierte fritidstilbud hvor alle barn og unge – uavhengig av bakgrunn, økonomi, funksjonsevne og kjønn – deltar.

Alle barn og unge skal ha mulighet til å delta i lek og fritid. Gode fritidstilbud – til alle grupper av barn og unge – kan ha en forebyggende effekt. Meningsfulle fritidstilbud har også en egenverdi med tanke på trivsel og livskvalitet. Variasjon i tilbudene er derfor viktig for å nå ut til alle grupper av barn og unge.

Målsettinger og strategier

O 1. Vi vil sikre likeverdig og høy kvalitet på alt arbeid med barn og unge

Det skal skje gjennom:

- å basere arbeidet på oppdatert kunnskap og erfaring om hva som er virkningsfulle tiltak
- å bygge solide fagmiljøer
- å sikre at foreldre får relevant kompetanseheving tilpasset det enkelte barn
- å sikre alle barn et godt læringsmiljø og elever gode læringsresultater

O 2. Vi vil prioritere forebygging og tidlig innsats

Det skal skje gjennom:

- å prioritere forebyggende tiltak
- å sette i gang med tiltak så raskt som mulig etter at en utfordring er avdekket
- å anvende virkningsfulle tiltak og metoder

O 3. Vi vil sikre robuste og kostnadseffektive barnehager, skoler og hjelpetjenester, tilpasset befolkningens vekst og sammensetning

Det skal skje gjennom:

- å utvikle en helhetlig barnehage- og skolestruktur, med tilpassede hjelpetjenester
- å arbeide for trygghet, tilhørighet og gode oppvekstvilkår for alle barn og unge

O 4. Vi vil legge til rette for at barn og unge får delta i planlegging og påvirke beslutninger

Det skal skje gjennom:

- å sikre systemer for medvirkning
- å utvikle gode påvirkningsarenaer for barn og unge
- å legge til rette for at alle grupper av barn og unge deltar på disse arenaene
- å styrke samarbeidet med ungdomsrådet

O 5. Vi vil sikre et godt helsetilbud til barn og unge, forankret i folkehelseperspektivet

Det skal skje gjennom:

- å utvikle et godt somatisk og psykisk helsetilbud til barn og unge, både forebyggende og behandlede

O 6. Vi vil sikre et variert fritidstilbud hvor alle barn og unge – uavhengig av bakgrunn, funksjonsevne, økonomi og kjønn – kan delta

Det skal skje gjennom:

- å kartlegge barn og unges behov for, muligheter til og bruk av lek- og fritidsaktiviteter
- å utvikle tilpassede tilbud for barn og unge som ikke har egnede tilbud i dag eller ikke har mulighet for å benytte tilbud som eksisterer
- å tilby ulike aktiviteter – også de smale tilbudene

Utfordringer og muligheter

Mangel på fysisk aktivitet i befolkningen

Gjennomsnittsnordmannen er i dag langt mindre aktiv enn Helsedirektoratets anbefaling om minimum 30 min. daglig moderat aktivitet for voksne og 60 min. daglig moderat aktivitet for unge. Selv om ungdomsskoleelever i Tønsberg ser ut til å være litt mer aktive enn landsgjennomsnittet oppfyller dette likevel ikke ønsket verdi. Regjeringens folkehelsemelding sier følgende: "Nordmenn har generelt god helse, men vi står nå overfor nye utfordringer. Globale trender, som vi også ser i Norge, viser en utvikling med økende overvekt og fedme, livsstilssykdommer og psykiske problemer. Dette kan få avgjørende betydning for befolkningens helse fremover." Økt aktivitet og motvirkning av stillesitting er to viktige faktorer for å bremse denne utviklingen.

Frivilligheten og kommunen

Det å ha venner og kunne være med i et fellesskap betyr mye for folks trivsel og helse. På landsbasis bidrar 61 % av befolkningen over 16 år med frivillig arbeid og hver nordmann er i gjennomsnitt medlem 2,1 organisasjoner. Frivilligheten er en avgjørende faktor i Tønsberg kommune. Derfor er det viktig å legge forholdene til rette slik at frivilligheten får gode vilkår og utvikler seg på egne premisser.

Bredde og mangfold i kulturtilbudet

Et variert kulturtilbud påvirker fysisk og psykisk helse i alle aldersgrupper. Kulturell dannelse er en forutsetning for demokrati og samhold, og aktiv deltakelse er viktig for høy livskvalitet og et godt lokalsamfunn. Gode muligheter for å delta aktivt forutsetter forutsigbar og langsiktig støtte til lag, organisasjoner og frivillige samt et mangfoldig og inkluderende tilbud som møter alles behov.

Møteplasser

Kultur- og idrettsarenaene er viktige offentlige møteplasser. Enten de er i bysentrum, i lokale boområder eller på de historiske områdene Tønsberg er så rik på. De tradisjonelle møteplassene må videreutvikles og suppleres med nye arenaer som samlet oppleves som attraktive, inkluderende og tilrettelagte for økt mangfold. I dette perspektivet er det viktig å sørge for at det er attraktive møteplasser som er rusfrie og at unge mennesker har tilgang på sosiale arenaer i sentrum.

Tønsberg historiske identitet

Det sentrale Tønsberg med det historiske særpreget som består av bylandskapet, Slottsfjellet og Haugar, er et sammenhengende kulturminne. Bysenteret, "middelalderbyen", med sin kompakte og kvadratiske form, viser at gatestrukturen i middelalderens Tønsberg, gikk mot havna. Med bakgrunn i byens stolte historie som Norges eldste by, byens naturgitte attraksjoner, trehusbebyggelsen og den sterke stillingen Tønsberg har som regionalt senter, har vi et godt grunnlag og stort potensial for å utvikle vår historiske identitet videre.

Målsettinger og strategier

F 1. Vi vil ha innbyggere som aktivt deltar innenfor områdene fritid, kultur og fysiske aktivitet

Det skal skje gjennom:

- å legge til rette for at fritid, kultur- og fysisk aktivitet skal være lett tilgjengelig for alle
- å legge til rette for utvikling av arenaer med høy kvalitet
- å legge til rette for at flere bruker sykkel både i jobb og fritid
- å støtte uorganisert ungdom, som ikke ønsker faste rammer rundt sine aktiviteter
- å ta vare på nærturområdene slik at alle grender og tettsteder har mulighet til rekreasjon i skog i gangavstand fra hjemmet.

F 2. Vi vil være en kommune som spiller en aktiv rolle ovenfor de frivillige

Det skal skje gjennom:

- at frivilligheten i Tønsberg skal oppleve gode vilkår og forutsigbare tilskuddsordninger
- at kommunens bidrag til frivilligheten prioriterer tiltak for barn og unge
- at kommunen har en aktiv tilretteleggerfunksjon og bidrar til et sterkt og aktivt frivillighetsmiljø

F 3. Vi vil være en attraktiv by som ivaretar vår historiske identitet

Det skal skje gjennom:

- å være langsiktige og forutsigbare i utviklingen

av Slottsfjellet og det historiske Tønsberg

- å bruke forskning og kompetanse som utgangspunkt for å fremheve og formidle vår historiske arv, herunder å tilrettelegge for verdensarvstatus for Oseberghaugen.

F 4. Vi vil være en kommune med gode møteplasser der folk bor

Det skal skje gjennom:

- å utvikle møteplasser og kulturarenaer som legger til rette for å utnytte engasjement, kompetanse og kreativitet
- å bygge og videreutvikle felles møteplasser på tvers av samfunnskapte skillelinjer
- å tilrettelegge møteplassene slik at barn og unges behov for utfoldelse skjer på deres egne premisser
- å utvikle rusfrie møteplasser i sentrum med ulike tilbud for ungdom

F 5. Vi vil være en kommune med bredde og mangfold i kulturtilbudet

Det skal skje gjennom:

- å sikre forutsigbare og langsiktige rammevilkår for kultur-, idrett- og friluftsliv
- å legge til rette for at flest mulig kan finne sin aktivitet, sitt tilbud og sine opplevelser som bidrar til god fysisk og psykisk helse
- å prioritere tiltak som bidrar til at vi skaper og deler, formidler og opplever sammen med andre mennesker og i mindre grad hver for oss

Utfordringer og muligheter

Bosetting

Bosettingen skjer årlig i henhold til politiske vedtak, der kommunen vedtar hvor mange som skal bosettes, ikke hvem som skal bosettes. Familie-gjenforening kommer i tillegg.

Bosetting og integrering av flyktninger er en oppgave som berører alle kommunens tjenester. Vellykket integrering handler om å begrense utenforskap gjennom kvalifisering, utdanning, arbeid, levekår og sosial tilhørighet og samfunnsdeltakelse.

Barn og unge

Barn med innvandrerbakgrunn utgjør en økende andel av barn og unge i lavinntektshusholdninger. Tall for Tønsberg fra 2014 viser at 53 % av barna i lavinntektshusholdninger hadde innvandrerbakgrunn. For disse barna er barnehage, skole og fritidsaktiviteter særlig viktig for å forebygge reproduksjon av fattigdomsproblematikken.

Innvandrerbefolkningens helsetilstand

Helsetilstanden påvirkes av en rekke ulike faktorer, blant annet flukt, sorg og traumbakgrunn, og vil som regel endre seg med oppholdstiden. Levekårene til ikke-vestlige innvandrere er i dag dårligere enn majoritetsbefolkningen, dette skyldes blant annet lavere inntekt, deltakelse i arbeidslivet, boforhold og utdanningsnivå.

Kvalifisering

Det varierer hvor mye skolebakgrunn flyktninger har fra hjemlandet. Noen har liten eller ingen skolebakgrunn, mens andre kan ha høy utdanning.

Siden 1. september 2004 har det vært obligatorisk og tilby alle nyankomne innvandrere et individuelt tilpasset introduksjonsprogram. Hovedformålet med introduksjonsprogrammet er deltakelse i arbeids- og samfunnslivet. Hovedinnholdet er

grunnleggende kvalifisering, med norskopplæring og arbeidsrettede tiltak.

Samfunnsdeltakelse

Deltakelse i frivillige lag og foreninger er en viktig integreringsarena. For å lykkes med integreringsarbeidet er det derfor viktig å ha et stort tilbud hvor man kan knytte nettverk uansett alder, kjønn og bakgrunn.

Målsettinger og strategier

I 1: Alle kommunens tjenester er tilpasset mangfoldet i befolkningen

Det skal skje gjennom:

- at kommunen utarbeider en felles tolkeavtale for alle kommunale virksomheter
- at alle virksomheter har lettfattelig informasjon på norsk
- at alle virksomheter bruker tolk i formidling av viktig informasjon

I 2: Bosetting av flyktninger skal skje raskt i egne boliger

Det skal skje gjennom:

- samordning mellom kommunen og regionale aktører
- samordning innad i kommunen mellom Tønsberg kommunale Eiendom og de som bosetter flyktninger
- oppfølging og rullering av tiltak i "Boligsosial handlingsplan"
- at boliger kjøpes/leies/bygges både innenfor og utenfor sentrum for å sikre en variert bosetting

I 3: Bosatte flyktninger kvalifiseres for deltakelse i arbeidslivet og utdanning

Det skal skje gjennom:

- å så langt som mulig å samordne ressurser og samlokalisere de som har ansvar for forvaltning av introduksjonsordningen
- at alle deltakere får individuell tilrettelegging av introduksjonsprogrammet gjennom relevante tilbud tilpasset den enkeltes behov og utdanningsnivå
- å tilrettelegge for deltakere som både har lite skolebakgrunn fra hjemlandet og for de som har høyere utdanning
- at en større andel innvandrere deltar i arbeidslivet på lik linje med befolkningen for øvrig

I 4: Bosatte flyktninger får tilgang til de helsetjenester de har behov for

Det skal skje gjennom:

- at flyktninger med ressurskrevende helseutfordringer skal få tilbud – og det skal søkes om ekstratilskudd fra IMDi
- et godt internt samarbeid
- et godt samarbeid med spesialisthelsetjenesten

I 5: Barn og unge skal raskt integreres i nærbarnehage og skole

Det skal skje gjennom:

- at alle barn og unge får et likeverdig tilbud
- at alle barn og unge får hjelp til å finne sin plass på nærscole/nærbarnehagen
- at unge mellom 16 – 20 år uten grunnskole får et grunnskoetilbud blant jevnaldrende

I 6: Barn, unge og voksne får god språkopplæring

Det skal skje gjennom:

- å avdekke problematikk tidlig ved hjelp av testing og kartlegging, slik at gode tiltak kan settes inn tidlig
- å ansatte kvalifiserte flerspråklige ved ordinære ansettelser
- å øke fokuset på språk og begrepsopplæring

I 7: Barn og unge har gode oppvekstvilkår

Det skal skje gjennom:

- at kommunen jobber aktivt for å forebygge ekstremisme og radikaliserings
- at barn og unges oppvekst er preget av likeverd og like muligheter tross sosial ulikheter
- at barn og unge med utfordringer i forhold til identitet, opplevelser av savn, sorg og nettverk skal få hjelp

I 8: Barn, unge og voksne deltar i fritidsaktiviteter

Det skal skje gjennom:

- å gjøre tiltak som fremmer fysisk aktivitet og kulturopplevelser bedre kjent og tilgjengelig
- å øke kjennskapen til kommunens tilskuddsordninger og aktivitetstilbud
- å styrke å samarbeide med frivilligheten med formål om å tilrettelegge for flere lavterskeltilbud for målgruppen

Tønsberg kommune har hatt en sterk befolkningsvekst, og innflyttingstall viser at kommunen er attraktiv som bo kommune. De strukturelle betingelse er på plass, og kommunen ligger geografisk slik at man har mulighet til å pendle til arbeidsplasser i nærliggende kommuner og i Oslo.

Kommunens næringsutvikling har fokus på «bedrift, bo og besøk». Dette er de tre viktigste parameterne for å øke næringsaktiviteten.

Tønsberg har hatt en lavere arbeidsplassvekst enn landsgjennomsnittet siden 2000. Dette skyldes blant annet nedgang i industrinæringen, men totalt sett varierer næringsaktiviteten mellom de ulike bransjene.

I distriktet er det særlig tre næringsområder som

utpeker seg, det er næringsmiddelindustrien og de produsentene som leverer produkter og tjenester som gjør det mer attraktivt å besøke regionen. Både for oss som bor her og for nære og fjerne tilreisende, samt produkter og tjenester innenfor sikkerhet og trygghet.

Globalisering, digitalisering og etter hvert mer bruk av roboter vil utfordre antall arbeidsplasser og sysselsettingen i årene som kommer. Mye av næringsvirksomheten som er knyttet til landbruk og fordeling av råstoff fra landbruk, vil fortsatt en stund fremover være skjermet for global konkurranse. Her gir robotisering og informasjonsteknologi heller unike muligheter for økt lønnsomhet.

Målsettinger og strategier

N1: Flere nye arbeidsplasser frem mot 2022, og blant topp tre i økt vekst på Østlandet (utenfor Oslo) i perioden 2023-2030.

Det skal skje gjennom:

- å tilrettelegge for næringsarealer som ivaretar et bredt spekter av næringsvirksomheter
- å bidra til utvikling av hele Oslo-regionen som et arbeidsmarked
- å ha oversikt over arealer under 1000 kvm for å kunne veilede lokalisering for nyetablerte og bedrifter i endring
- å samarbeid med andre relevante kommuner for å definere regionen som en arbeidsregion
- å bidra til å ivareta allerede eksisterende arbeidsplasser
- å legge til rette for kompetansebedrifter og arbeidsintensive næringer, samt handels og servicenæring i Tønsberg sentrum og i lokalsentrene
- å tilrettelegge og støtte virksomheter som ansetter ufaglært arbeidskraft
- å ha fokus på gründerskap og vekst i nyetablerte og eksisterende bedrifter
- å tilrettelegge for gründervirksomhet basert på spin-off fra forskning, universitet og høyskoler
- å arbeide for flere arbeidsplasser innenfor næringsmiddelindustrien
- å tilrettelegge for samarbeid og utvikling mellom landbruket/næringsmiddelindustrien og Greve Biogass
- å definere landbruket og foredlingsindustrien som en vekstnæring
- å ta utgangspunkt i den mangfoldige sikkerhetsetableringen som allerede eksisterer i regionen, både privat og offentlig, og tilrettelegge for ekspansjon hos eksisterende samt små og større nye aktører
- å støtte etablering av samarbeidsfora innen næringsklynger
- å samarbeide med handels- og serveringsnæringen og deres foreninger slik at det blir mer attraktivt og lønnsomt å drive handel og servering i sentrum
- å samarbeide med gårdeiere, handels- og servicenæringen om en fremtidsrettet og positiv byutvikling
- å samarbeide tett med Pulserende Kystperle,

Tønsberg Sentrum, Re Næringsforening og Tønsberg Næringsforening

- å ha en aktiv deltagelse i interkommunale fora og føre en offensiv innsats mot eksisterende og potensielle Vestfoldbedrifter
- å alltid søke den miljømessige beste løsningen der dette er mulig
- å ta vare på jord og skog som grunnlag for produksjon av landbruksvarer.
- å stimulere til foredling og innovasjon i landbruket.

N2: Øke befolkningsveksten frem mot 2022, og blant topp tre i økt vekst på Østlandet (utenfor Oslo) i perioden 2023-2030.

Det skal skje gjennom:

- å samarbeide tverrfaglig internt i kommunene og med eksterne aktører
- å tiltrekke kompetent arbeidskraft gjennom spennende næringsetableringer og attraktiv bokvalitet for å bidra til å utvikle et mangfoldig botilbud
- å synliggjøre og styrke Tønsbergs attraktivitet gjennom Pulserende Kystperle
- å bidra til god integrering av innflyttere fra utlandet
- å ha tett kontakt med Høgskolen i Sørøst-Norge og andre utdanningsinstitusjoner

N3: Øke antall overnattingsdøgn og besøkende gjennom året.

Det skal skje gjennom:

- å gjøre Tønsbergregionen attraktiv
- å støtte opp under Færder nasjonalpark som reiselivsprodukt, og arbeide for tilrettelegging av næring i nasjonalparkens randsone
- å bidra til produktutvikling av fellesgoder i reiselivsbransjen som blant annet infrastruktur, strender og turløyper
- å støtte større prosjekter som kan ha nasjonal tiltrekningskraft
- å synliggjøre fellesgoder og ikke kommersielle besøksprodukter på digitale flater
- å bli bevisst målgrupper vi har svakere attraksjonsverdi hos, og vurdere tiltak for å nå disse
- å ha felles reiselivsstrategi for Tønsberg, Re og Færder

Utfordringer og muligheter

Utvikling og vern

Tønsberg er en stor landbrukskommune hvor ca 70 % av arealet består av produktiv jord og skog. Det gode jordsmonnet og de klimatiske forholdene i kommunen gjør jordbruksarealene til noen av de aller beste i landet. I tillegg er kommunens arealer viktig for bl.a. opprettholdelse av biologisk mangfold, landskapsverdier, kulturlandskap og som rekreasjonsverdi for befolkningen. Her nevnes spesielt våtmarksområdene Ilene og Presterødkilen som er definert som våtmarksområder av internasjonal verdi. Forventet befolkningsvekst vil sette press på disse arealene.

Sentrum

Sentrum er etablert på middelaldergrunn, noe som gir begrensninger i utbyggingsmulighetene. Det er relativt få boliger i sentrum, og liten aktivitet i byen utenfor forretningsenes åpningstid. Det er også mange parkeringsplasser i sentrum som bidrar til å øke trafikken inn til sentrum, noe som beslaglegger attraktive byrom. Fortetningspotensialet er stort, men det er en tendens til at utvikling skjer utenfor sentrumsområdet hvor det ofte oppleves som lettere å etablere seg. Det er en utfordring å klare å opprettholde og videreutvikle bysentrums funksjon som en levende by, og som et attraktivt samlingssted for Tønsberg og omlandets befolkning.

Omlandet

Tønsberg har store landskapsområder av nasjonal verdi som viktige naturvernområder og kystlinje. Utenfor bysentrum er det etablert lokal- og nærsentre som er bygget i en stjernestruktur rundt byen.

Forbruk og gjenvinning

I 2009 var avfallsmengden 503 kg husholdningsavfall pr. innbygger i Vestfold. Av dette ble 87 % gjenvunnet. I tillegg kommer næringsavfallet som utgjør en stor del av den totale avfallsmengden. Den langsiktige trenden viser at avfallsmengdene er økende.

Klima og beredskap

Global oppvarming gjør klimagassutslipp til den største utfordringen i vår tid. I fremtiden forventes det større og hyppigere nedbørsmengder, og økt fare for springflo. Mye av dagens bebyggelse og infrastruktur er ikke dimensjonert for å håndtere vannmengdene som kan komme, noe som ytterligere kan forsterkes med en "tettere" by. Tønsberg har store arealer med marine avsetninger og potensielle kvikkleireområder. Samlet sett fører dette til at vi blir mer sårbare og har mindre tåleevne ovenfor klimarelaterte hendelser.

Tønsberg kommune har en bedrift som er omfattet av storulykke forskriftene. Kommunen har innarbeidet en egen evakueringsplan for innbyggere i nærheten av denne bedriften. Vi tar også spesielle hensyn dersom det kommer rulleringsplaner i nærområdet av bedriften.

Samferdsel

Tønsberg har utfordringer knyttet til kapasiteten på veinettet og en effektiv avvikling av rushtidstrafikken. Det er ikke etablert egne kollektivfelt, hvilket innebærer at bussen står i den samme køen som biltrafikken. Fremkommeligheten for beredskapskjøretøy er også dårlig på enkelte strekninger. Forbindelsen over til nabokommunen Færder skjer via kanalbrua, og det pågående arbeidet med Bypakke Tønsbergregionen

Antall busspassasjerer har økt med 46 % i perioden fra 2003 til 2012. Samtidig har imidlertid bilbruken økt. I følge vegvesenet var andelen reiser foretatt med kollektiv, sykkel og gange 32 % i 2013/14 og 27 % i 2016. Presset på veienettet vil øke ytterligere i forbindelse med forventet befolkningsvekst.

Tønsberg jernbanestasjon spiller en sentral rolle i kollektivtilbudet, men har utfordringer når det gjelder sikker og effektiv trafikkavvikling, samt skape gode overganger mellom bane og de andre transportformene. Arbeid med InterCity-strekningen Tønsberg-Larvik er igangsatt. Avklaring på framtidig stasjonløsning er viktig å få raskt på plass.

AREAL, SAMFERDSEL, MILJØVERN OG BEREDSKAP

Målsettinger og strategier

A 1. Vi vil ha et levende, trygt, historisk og miljøvennlig sentrum, som er et samlingssted for Tønsberg - og omlandets befolkning

Det skal skje gjennom:

- å tilrettelegge for fortetting i og nær sentrum, slik at flere kan bo og jobbe der
- å lokalisere sentrumsrettede funksjoner til sentrum
- å bruke parkeringsarealer til fortetting og grønnstruktur
- å redusere arbeidsplassintensiv parkeringen
- å tilrettelegge for fotgjengere, syklist og kollektivtrafikk i og gjennom sentrum
- å ivareta byens historiske identitet gjennom kartlegging av verdier og økt kunnskapsgrunnlag for å kunne vurdere utviklingsmulighetene
- å utforme funksjonelle og attraktive byrom.
- å videreutvikle bysentrums grønne struktur og ta vare på viktige kulturminner
- å forebygge kriminalitet, radikalisering og voldelig ekstremisme

A 2. Vi vil ha en by- og tettstedsutforming som fremmer livskvalitet og folkehelse

Det skal skje gjennom:

- å sikre og videreutvikle grønne korridorer og forbindelseslinjer for gående og syklende fra by- og tettsteder ut til viktige friluftsområder
- å sikre god tilgang på områder for rekreasjon og lek.
- bevare, videreutvikle og heve kvaliteten på grønne områder i by og tettsteder
- å sikre ubebygde arealer i strandsonen for allmennheten
- å tilrettelegge for et variert boligmarked slik at by og tettsteder blir sammensatt av en variert befolkning

A 3. Vi vil ha en bærekraftig forvaltning av miljø, kultur- og naturkvaliteter og arealer

Det skal skje gjennom:

- at dyrket - og dyrkbar mark kun skal kunne omdisponeres i områder som er forhåndsavklart gjennom RPBA og kommuneplanens arealdel
- å verne om og sikre dyrka og dyrkbar mark for fremtidige generasjoner
- høy utnyttelse og arealeffektivitet ved fortetting,

transformasjon og ved utbygging på nye arealer

- at utbygging skal skje ved fortetting og transformasjon i bebygde områder
- å sette bestemmelser i egne planer og gjennom annen lovgivning for sikre en god økologisk og kjemisk vannkvalitet og for å ikke sette vannforekomstene i risiko
- å redusere avrenning fra landbruk og enkeltutslipp fra bolig- og næringsbebyggelse
- kartlegge og verdisette viktige naturområder og landskapsprofiler, slik at disse kan vernes gjennom utarbeidelse av arealdelen
- å øke gjenvinningsandelen og gjenbruk, samt minske ressursforbruket
- å miljøfyrtårnsertifisere private bedrifter og offentlige instanser
- å redusere energiforbruket og klimagassutslippene fra kommunale bygg og anlegg
- å bruke miljøvennlig drivstoff i alle lokalbusser og alle kommunale tjenestebiler
- å utnytte lokale energikilder som gir mindre sårbarhet for svingninger i olje- og el-prisen, men større bidrag til lokal verdiskapning

A 4. Vi vil ha effektive, trafikksikre og robuste transportløsninger

Det skal skje gjennom:

- å etablere nytt hovedveisystem for Tønsbergregionen og ny vegforbindelse til Færder
- å tilrettelegge for fotgjengere, syklist og kollektivtrafikk i og gjennom sentrum, samt på sentrale hovedstrekninger mellom sentrum og lokalsentrene
- at arbeidsintensive virksomheter legges i og nær bysentrum og i lokalsentre med god kollektivdekning
- å lokalisere virksomheter som generer tungtransport til områder med god tilgjengelighet til hovedvegnett og/eller jernbane
- Planfri kryssing av jernbaneovergangen i Halfdan Wilhelmsens alle

A 5. Vi vil redusere bilbruk og øke kollektivan delen og andelen gående og syklende

Det skal skje gjennom:

- at parkeringsplassene i sentrum primært tilrettellegges for boliger og korttidsparkering for handlende og besøkende
- å redusere arbeidsplassparkeringen i og nær sentrum
- å videreutvikle Tønsberg som sykkelby
- å etablere innfartsparkering tilknyttet ringbuss/ god kollektivdekning samt noen større parkeringsanlegg i bysentrum
- konsentrert utbygging som gir korte avstander til daglige gjøremål
- boligfortetting skal skje i og nær bysentrum, i lokalsentre samt ved eksisterende og framtidige kollektivknutepunkter.

A 6. Vi vil ha et robust samfunn som tar høyde for fremtidige klimautfordringer og som er godt forberedt på uventede hendelser

Det skal skje gjennom:

- god håndtering av overvann og fokus på forebyggende tiltak, som for eksempel bruk av grønne tak.
- planlegging og utbygging som tar hensyn til forventet klimautvikling
- økt kunnskapsgrunnlag om flomsoner, kvikkleiresoner og springflo som danner grunnlag for å iverksette hensiktsmessige avbøtende tiltak
- å gjennomføre faste øvelser der offentlige virksomheter og private virksomheter samarbeider
- slippe ut 40 % mindre klimagasser i 2030 enn i 1990. Utslipp fra Esso skal ikke regnes med.
- å være carbonnøytral i 2050.
- redusere stasjonær energibruk i bygg- og anlegg. redusert med 20 % i 2030 sammenlignet med 1990. Tallet gjelder energibruk per innbygger i kommunen.

HVOR OG HVORDAN SKAL KOMMUNEN VOKSE

Fortetting og transformasjon

Med fortetting menes all byggevirkksomhet innenfor dagens utbygde og/eller regulerte områder som fører til høyere eller mer effektiv arealutnyttelse. Fortetting omfatter både transformasjon av bebygde områder (f.eks. fra industri til bymessig bebyggelse), tetting av hull i bebyggelsen og hagefortetting. I RPBA regnes også inneklemt LNF-område mindre enn 10 daa som fortetting.

Tønsberg kommune har behov for 9500 boenheter innen 2040. Det er avsatt areal til ca. 2500 boenheter i gjeldende arealdel. Gjennom RPBA legges det opp til at 3500 nye boenheter skal etableres gjennom fortetting og 3500 i nye byggeområder. Boligbehovet anslått i RPBA går helt frem til 2040, mens denne kommuneplanen gjelder til 2026. Vi ønsker å prioritere fortetting og transformasjon i denne planperioden for å bevare grønne lunger og verdifull dyrket mark.

Aktuelle transformasjonsområder som kan dekke vårt fortettingsbehov:

Kanalen

Skal styrkes som rekreativt og kvalitativt byrom og fellesområde for beboere og besøkende. Utvikling langs Kanalen skal sikre og styrke tilgangen til og bruk av sjøen. Planlegging, opparbeidelse og bebyggelse av landområdene langs Kanalen skal gi varierte og høyt kvalitative arealer og funksjoner som kobler land og sjø sammen.

Kaldnes vest

En hel eller delvis transformasjon av industriområdet kan løse en betydelig andel av kommunens fremtidige arealbehov knyttet til variert boligtilbud, næring og offentlig/ privat tjenesteyting. Delvis transformasjon antas å kunne tilpasses behov hos dagens industriaktør med behov for bruk av og tilgang til havnefunksjoner, samtidig som fremtidig utvikling av området mot en ny bydel kan igangsettes. Hel eller delvis transformasjon må utgå fra en overordnet visjon for arealene både i Færder og Tønsberg kommune.

Stensarmen

Kan løse en betydelig andel av kommunens fremtidige arealbehov knyttet til bolig, næring og offentlig/ privat tjenesteyting. Området skal transformeres fra havnevirkksomhet til ny bydel. Hovedfokuset blir på å koble området til sentrum, sikre variert boligtilbud og utnytte lokale kvaliteter i Kanalen. Forretningsarealer skal ikke økes utover det som ligger i kommunedelplan for Stensarmen.

Jernbaneområdet

Strategisk lokalisert transformasjonsområde hvor fremtidig behov for sentrumsfunksjoner med hovedvekt på næring, bolig og samferdsel kan løses. Utvikling av området avhenger av videre avklaringer knyttet til løsninger for jernbaneutbygging og helheltlig transportsystem for Tønsbergregionen for å kunne utnyttes på en bærekraftig måte lokalt og regionalt. Planlegging og realisering av transformasjonen skal prioriteres når strategiske valg for transportløsninger er kjent.

Vallø

Er et transformasjonsområde med et stort utviklingspotensiale, men området har store utfordringer knyttet til infrastruktur. Arealdelen må ta stilling til i hvilket tidsperspektiv området kan transformeres.

Kilen

Arealbruk i området på østsiden er avklart i områdeplan for Kilen, forslag til løsning for områdene på vestsiden er under arbeid med tanke på ytterligere detaljering.

Gro Industrier/ Findus

Potensielt transformasjonsområde for fremtidig sentrumsnære funksjoner, primært bolig, næring og offentlig/ privat tjenesteyting. Området må ses i sammenheng med og utnytte verdier som ligger i Teie hovedgård og området mot Kanalen, og belyse eller forholde seg til eventuelle strukturendringer i hovedvegssystemet.

Senterstruktur

Bysentrum og lokalsentrene er viktige samlingspunkter for befolkningen og besøkende. For å styrke møteplassfunksjonen, skal det legges stor vekt på estetikk og utforming. Bevaring og videreutvikling av kvalitative oppholdsrom blir særs viktig med tanke på forventet befolkningsvekst og fortettingen som skjer som følge av dette. Kommunen ønsker å videreføre og styrke den eksisterende stjernestrukturen med bysenteret som hovedsenter og med lokalsentrene rundt. For ikke å undergrave målet om et levende og attraktivt sentrum, kan det ikke tillates mer varehandel på områdene Korten, Stensarmen og Kilen enn det som er gitt i gjeldene planer. Lokalsentrene kan videreutvikles med lokale servicefunksjoner, men ikke slik at bysenteret svekkes. Det skal ikke legges opp til nye lokalsentre eller nærsenter

Vi vil ha følgende utbyggingsprinsipper

- Videreføre Tønsberg kommunes stjerneformede senterstruktur med bysenteret som hovedsenter og lokalsentrene rundt. Dette skal fastholdes og videreutvikles.
- Videreføre lokalsentrene med lokale servicefunksjoner, men ikke slik at bysenteret svekkes. Bysenteret skal defineres i byplan/arealplan.
- Prioritere fortetting og transformasjon i denne planperioden slik at dyrket og dyrkbar mark forbeholdes matproduksjon. Unntak er områder utpekt i RPBA som er forbeholdt næring og der samfunnsinteresser av stor vekt tilsier det (eksempelvis til skole, vei og jernbane) .
- Utvikling av transformasjonsområder skal fortrinnsvis skje områdevis og skal være med å bygge opp under sosial- og teknisk infrastruktur, samt skape investeringsvilje.
- Fortetting som i størst mulig grad ivaretar grønnstruktur og rekreasjonsområder i og nær by og tettsteder. Barn og unges interesser skal spesielt belyses og tas hensyn til i dette arbeidet.

